

Παιδαγωγικό Εγχειρίδιο εκπαίδευσης στις Ικανότητες Ψηφιακής Αποκατάστασης

Περίληψη για Εύκολη Ανάγνωση

Τι να αναλογιστείτε όταν εκπαιδεύετε άτομα ως προς Ικανότητες Ψηφιακής Αποκατάστασης;

- Εισάγετε στους εκπαιδευόμενους τους γνωστούς και τους άγνωστους όρους σχετικά με το θέμα.
- Εμπνευστείτε από τα ήδη υπάρχοντα παραδείγματα για τη διδασκαλία της Ψηφιακής Αποκατάστασης.
- Λάβετε υπόψη το εκπαιδευτικό πλαίσιο των εκπαιδευόμενων, τις στοχευμένες δομές και τα κλινικά πεδία.
- Αναγνωρίστε τις ικανότητες που διαθέτουν ήδη οι εκπαιδευόμενοί σας και ποιες ικανότητες χρειάζονται να διδαχθούν.
- Καθορίστε το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, για παράδειγμα την γενική εικόνα των ψηφιακών τεχνολογιών.
- Οι προχωρημένοι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους επιλύοντας προβλήματα και δημιουργώντας περιεχόμενο.
- Επιλέξτε μεθόδους και εργαλεία με βάση τις προτιμήσεις σας, τις εμπειρίες σας και τις ανάγκες των εκπαιδευομένων.
- Προσδιορίστε τις εργασιών και προετοιμάστε οδηγίες για τους εκπαιδευόμενους που ευθυγραμμίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Το παρόν εγχειρίδιο είναι αποτέλεσμα του χρηματοδοτούμενου από το ERASMUS+ έργου DIRENE (2020-1-FI01-KA226-HE-092634) με τίτλο "Ικανότητες για τη νέα εποχή Ψηφιακής Αποκατάστασης με γνώμονα τον χρήστη" (βλ. Ιστοσελίδα <https://www.jamk.fi/en/project/direne/direne-info>, Ενότητα "[Info](#)").

Εστιάζοντας σε αυτό το θέμα, το εγχειρίδιο αυτό παρέχει σε εσάς ως εκπαιδευτικό συγκεκριμένα παραδείγματα, πώς να σχεδιάσετε ένα (με χρήση κινητών συσκευών) μάθημα Ψηφιακής Αποκατάστασης και πώς θα μπορούσατε να μεταδώσετε τις θεματολογίες αυτές στους εκπαιδευόμενους σας ώστε να τους προετοιμάσετε για την εφαρμογή τους στην πράξη.

Τα επόμενα 10 πλαίσια Κεφαλαίων προσφέρουν καθοδήγηση βήμα προς βήμα, με τη βοήθεια συνδέσμων σε υποδειγματικές ιστορίες μάθησης (περιπτώσεις χρήσης) και εμβάθυνση των πληροφοριών.

Περιορισμοί: Το περιεχόμενο που παρέχεται βασίζεται στην έρευνα και ανάπτυξη της κοινοπραξίας του έργου DIRENE. Δεν διεκδικεί την πληρότητα ούτε είναι δυνατή η διαρκής

επικαιροποίησή του. Στον ακόλουθο σύνδεσμο μπορείτε να βρείτε τη σχετική βιβλιογραφία: <https://sway.office.com/MvXLTCFlx8Pgzmjd>.

«Όποιος σταματά να μαθαίνει είναι γέρος, είτε είναι είκοσι είτε ογδόντα χρόνων. Όποιος συνεχίζει να μαθαίνει παραμένει νέος.» - Henry Ford

Κεφάλαιο 1: Ορολογία και Ορισμοί

Το Κεφάλαιο 1 - "Ορολογία και Ορισμοί" έχει στόχο να σας παρουσιάσει τους όρους σχετικούς με το έργο DIRENE και με αυτό το Εγχειρίδιο. Στην ενότητα η οποία ακολουθεί παρουσιάζονται οι ορισμοί των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αποκατάσταση. Η κοινοπραξία DIRENE ανέπτυξε τους ορισμούς αυτούς οι οποίοι δημοσιεύθηκαν (βλ. Σχετική βιβλιογραφία). Οι ορισμοί εκφράζουν την αντίληψη της κοινοπραξίας DIRENE και ακολουθούν παρακάτω:

Ψηφιακή Αποκατάσταση (ΨΑ)

Ψηφιακή Αποκατάσταση (ΨΑ) είναι η χρήση ψηφιακών τεχνολογιών (από επαγγελματίες αποκατάστασης ή από ενδιαφερόμενους χρήστες υπηρεσιών) ως κομμάτι της διαδικασίας της αποκατάστασης στα διάφορα στάδιά της (διάγνωση/αξιολόγηση, καθορισμός στόχων, παρέμβαση, παρακολούθηση, αξιολόγηση). Η Ψηφιακή Αποκατάσταση αποσκοπεί στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας και στη μείωση της αναπηρίας των ατόμων στην αλληλεπίδραση με το περιβάλλον τους. Ως εκ τούτου, η Ψηφιακή Αποκατάσταση συνδέεται στενά με την ενδυνάμωση ατόμων και κοινοτήτων. Σε αυτή μπορεί να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η χρήση εφαρμογών και υπηρεσιών τηλε-αποκατάστασης (εξ αποστάσεως αποκατάστασης), αυτοματοποιημένες υπηρεσίες, τεχνολογίες με τη βοήθεια ρομπότ, φορετές συσκευές παρακολούθησης φυσικής δραστηριότητας, μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, λύσεις μέσω μηνυμάτων βίντεο, ομιλίας και κειμένου (ΠΟΥ, 2023).

Ηλεκτρονική προσβασιμότητα (eAccessibility)

Η ηλεκτρονική προσβασιμότητα αφορά την υπέρβαση των τεχνικών εμποδίων και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες και άλλοι, όταν προσπαθούν να συμμετάσχουν ισότιμα στην κοινωνία της πληροφορίας. Η ηλεκτρονική προσβασιμότητα αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης έννοιας της ηλεκτρονικής ένταξης (eInclusion), με την οποία απευθύνεται σε άλλα είδη εμποδίων, όπως οικονομικά γεωγραφικά ή εκπαιδευτικά εμπόδια (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2005).

Ηλεκτρονική Υγεία (eHealth)

Η ηλεκτρονική υγεία αναφέρεται στη χρήση των τηλεπικοινωνιών και των ψηφιακών τεχνολογιών (π.χ. υπολογιστές, Διαδίκτυο, κινητές συσκευές) για τη διευκόλυνση, την παροχή και την ενίσχυση των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και/ή τη βελτίωση της υγείας (Eysenbach, 2001).

Κινητή υγεία (mHealth)

Η κινητή υγεία είναι πρακτική της ιατρικής και της δημόσιας υγείας η οποία υποστηρίζεται από κινητές συσκευές, όπως κινητά τηλέφωνα, συσκευές παρακολούθησης πελατών, προσωπικούς ψηφιακούς βοηθούς (ΠΟΥ, 2011).

Τηλε-αποκατάσταση (Telerehabilitation)

Η τηλε-αποκατάσταση (ΤΑ) αναφέρεται στην εξ' αποστάσεως παροχή αποκατάστασης μέσω διαφόρων τεχνολογιών όπου εντάσσεται μια σειρά υπηρεσιών αποκατάστασης μεταξύ των οποίων είναι η διάγνωση/αξιολόγηση, η παρακολούθηση, η παρέμβαση και η επανααξιολόγηση (Brennan et al., 2010).

Χρησιμότητα (Usability)

Η χρησιμότητα είναι ένα ποιοτικό χαρακτηριστικό το οποίο εκτιμά το πόσο εύκολη είναι η χρησιμοποίηση των διεπαφών του χρήστη. Η λέξη "χρησιμότητα" αναφέρεται επίσης σε μεθόδους για τη βελτίωση της ευκολίας χρήσης κατά τη διαδικασία σχεδιασμού (Nielsen, 2012).

Κεφάλαιο 2: Γενική εικόνα - Εκπαίδευση στις Ικανότητες Ψηφιακής Αποκατάστασης

Το Κεφάλαιο 2 - "Γενική εικόνα - Εκπαίδευση στις Ικανότητες Ψηφιακής Αποκατάστασης" έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να απαντήσετε στην ερώτηση:

Τι πρέπει να αναλογιστώ, όταν αρχίζω να οργανώνω από το μηδέν ένα μάθημα σχετικά με την Ψηφιακή Αποκατάσταση, το οποίο μπορεί να προσφέρεται μέσω κινητών συσκευών [π.χ. έξυπνου κινητού (smartphone), έξυπνου ρολογιού (smartwatch) ή ταμπλέτας (tablet)];

Η ερώτηση αυτή θα απαντηθεί με το παρόν εγχειρίδιο, με βάση διάφορα εμπνευσμένα παραδείγματα "Use-Cases" (Κεφάλαιο 3) και την ακόλουθη δομή και περιεχόμενο των πέντε ενοτήτων:

α. Πλαίσιο (ίδρυμα, δομή, ομάδες-στόχοι, ECTS - Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων): *Πού βρίσκομαι;*

Ο σχεδιασμός σας θα διαφοροποιηθεί ανάλογα με το επίπεδο ικανοτήτων των εκπαιδευομένων όσον αφορά την Ψηφιακή Αποκατάσταση, καθώς και ανάλογα με τις δομές και τα κλινικά πεδία στα οποία εστιάζετε. Οι ερωτήσεις θα σας καθοδηγήσουν σχετικά με τις πτυχές οι οποίες επηρεάζουν τη διαδικασία οργάνωσης (σχεδιασμού) του μαθήματος (Κεφάλαιο 4). Εξετάστε αυτές τις ερωτήσεις και εντοπίστε τους συντελεστές διευκόλυνσης ή τους φραγμούς στα ακόλουθα στάδια σχεδιασμού (βλ. β. έως ε. παρακάτω)

β. Απαιτούμενες ικανότητες: *Σε ποιο επίπεδο βρίσκονται οι εκπαιδευόμενοι και πού θα πάνε;*

Να έχετε μια γενική εικόνα σχετικά με τις ικανότητες οι οποίες απαιτούνται για την Ψηφιακή Αποκατάσταση και να καθορίσετε ποιες ικανότητες θα πρέπει να διδαχθούν στο μάθημά σας. Παρέχουμε ένα παράδειγμα ερωτηματολογίου για τον προσδιορισμό του επιπέδου ικανότητας των εκπαιδευομένων σας (Κεφάλαιο 5). Μια τέτοια προκαταρκτική αξιολόγηση μπορεί να σας βοηθήσει να προσδιορίσετε τις ανάγκες των εκπαιδευομένων σας.

γ. Ορισμός περιεχομένου: *Τι πρέπει να διδάξω;*

Για να βοηθήσετε τον εαυτό σας και τους εκπαιδευομένους να εξοικειωθείτε με την Ψηφιακή Αποκατάσταση, παρέχεται μια επισκόπηση των ψηφιακών τεχνολογιών και των μελλοντικών

μέγα-τάσεων (megatrends) που χρησιμοποιούνται στην αποκατάσταση, καθώς και ορισμοί των ψηφιακών εργαλείων, πράγματα τα οποία μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε στο μάθημά σας (Κεφάλαιο 6).

Οι προχωρημένοι (μελλοντικοί) επαγγελματίες υγείας θα πρέπει να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους επιλύοντας προβλήματα και δημιουργώντας περιεχόμενο (Κεφάλαιο 7).

Δ. Επιλογή μεθόδων και οργάνωση πόρων: *Ποια εργαλεία με υποστηρίζουν σε τί και πώς πρέπει να διδάξω;*

Κατά την επιλογή μεθόδων μπορείτε να λάβετε υπόψη τις ανάγκες των εκπαιδευομένων. Τα αποτελέσματα της συμμετοχικής έρευνας δείχνουν τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούσαν να αλληλεπιδρούν με το παρεχόμενο διδακτικό περιεχόμενο για να αναπτύξουν τις ικανότητες Ψηφιακής Αποκατάστασης (Κεφάλαιο 8).

Μια συλλογή εμπειριών των εκπαιδευτικών και μια σειρά εργαλείων θα σας χρησιμεύσουν ως οδηγός για τη ζούγκλα των ψηφιακών και κινητών πόρων μάθησης. Είστε νεοεισερχόμενοι στην (ψηφιακή) διδασκαλία και θέλετε να ενσωματώσετε νέες τεχνολογίες στην (κινητή) τάξη σας; Ή είστε έμπειροι και πάντα ανοικτοί για υπέροχα νέα εργαλεία και πρωτοποριακή εκπαίδευση; Μια σύντομη έρευνα παρέχει συμβουλές για την επιλογή σας μεταξύ μιας επισκόπησης / εισαγωγής στη διδασκαλία και την μάθηση που μπορούν να προσφερθούν μέσω κινητών συσκευών και μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης για τον "επαγγελματία της ψηφιακής εκπαίδευσης" (Κεφάλαιο 9).

ε. Ειδική εφαρμογή: Προσαρμογή των στοιχείων "γνωρίζει πώς", "δείχνει πώς" και "κάνει" (πυραμίδα του Miller) σε συγκεκριμένα σχεδιασμένα σενάρια.

Τέλος, με βάση τις επιλεγμένες μεθόδους και τα εργαλεία που έχετε επιλέξει, θα πρέπει να προσδιορίσετε τις εργασίες και να προετοιμάσετε τις οδηγίες για τους εκπαιδευόμενους σας. Αυτές θα επηρεαστούν από τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζετε να (επαν)αξιολογήσετε την ανάπτυξη ικανοτήτων των εκπαιδευομένων σας. Υποστηρίξτε τους εκπαιδευόμενους σας ώστε να μπορούν να μπουκ στην θέση των χρηστών των υπηρεσιών τους. Η εκτέλεση των - ιδανικά διαδραστικών - εργασιών σας θα τους καθοδηγήσει με πρακτικό τρόπο ("κάνοντας") πέρα από τις γνώσεις και την αξιολόγηση της ικανοποίησης (Κεφάλαιο 10).

Κεφάλαιο 3: Παραδείγματα “Use-Cases” (Σενάρια μάθησης)

Το Κεφάλαιο 3 – Παραδείγματα “Use-Cases” έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να απαντήσετε στην ερώτηση:

Πώς θα μπορούσε να μοιάζει ο σχεδιασμός ενός μαθήματος Ψηφιακής Αποκατάστασης;

Η κοινοπραξία DIRENE συγκέντρωσε ιστορίες σχετικά με σενάρια μάθησης (παραδείγματα “Use-Cases”) σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτές τους καθορίζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα και το περιεχόμενο των μαθημάτων, καθώς και τις μεθόδους και τα εργαλεία που επιλέγουν κατά τη διδασκαλία της Ψηφιακής Αποκατάστασης. Η ποικιλομορφία τους παρουσιάζει παραδείγματα για τον τρόπο οργάνωσης/σχεδιασμού χρήσιμων (με χρήση κινητών συσκευών) μαθησιακών εμπειριών. Θα σας εμπνεύσουν για τον τρόπο με τον οποίο μπορείτε να εφαρμόσετε τις λεπτομέρειες των κεφαλαίων του εγχειριδίου.

Ορισμένες από αυτές τις ιστορίες σχεδιασμού (παραδείγματα “Use-Cases”) παρουσιάζονται ακόμη και μέσω βίντεο:

- ➔ [Σύνδεσμος για το βίντεο με τίτλο “What kind of pedagogical use cases have been identified?” όπου συζητούνται παραδείγματα “Use-Cases” #3 και #4: παραδείγματα “Use-Cases”](https://www.jamk.fi/en/project/direne/direne-materials) <https://www.jamk.fi/en/project/direne/direne-materials>

Στο αρχείο PDF των παραδειγμάτων “Use-Cases” που αναφέρονται παρακάτω, παρουσιάζονται επτά περιπτώσεις μάθησης, τις οποίες έχουν εισφέρει εκπαιδευτές από την κοινοπραξία DIRENE. Κάθε εκπαιδευτικός ερωτήθηκε για τον τρόπο με τον οποίο κατανοεί και αξιολογεί τα ψηφιακά εργαλεία για τη διδασκαλία και την μάθηση στον τομέα της Ψηφιακής Αποκατάστασης. Η διαδικασία επηρεάστηκε από την COVID-19, γεγονός το οποίο οδήγησε σε διδασκαλία εξ’ αποστάσεως στα περισσότερα πανεπιστήμια. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτές ρωτήθηκαν σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα, τις εργασίες και τις δραστηριότητες, καθώς και για τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία και λογισμικό.

- ➔ Σύνδεσμος για το PDF: <https://www.jamk.fi/en/media/37011/download?attachment=>

Τα παραδείγματα “Use-Cases” συζητήθηκαν και αναπτύχθηκαν περαιτέρω από την κοινοπραξία DIRENE σε μια εβδομάδα εντατικών δραστηριοτήτων με σκοπό τη μάθηση, τη διδασκαλία και την κατάρτιση. Εκεί, εντοπίστηκαν περαιτέρω δυνατότητες ή προκλήσεις που χαρακτηρίζουν την τεχνολογία/μέθοδο που εφαρμόζεται σε αυτά τα μαθησιακά σενάρια, συμπεριλαμβανομένων της προστασίας των δεδομένων και ζητημάτων δεοντολογίας.

Πραγματοποιήθηκε ιδεοκαταιγισμός σχετικά με το πώς οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να αναλογιστούν τα θέματα εφαρμογής των τεχνολογιών στην αποκατάσταση και τη μεθοδολογική τους εμπειρία. Ρωτήστε τους εκπαιδευόμενους σας πώς θα εφαρμόσουν στην πράξη όσα έχουν καταφέρει με τις ικανότητές τους όταν αλληλεπιδρούν με τους χρήστες των υπηρεσιών τους.

Κεφάλαιο 4: Πλαίσιο - Τι να αναλογιστείτε

Το κεφάλαιο 4 - "Πλαίσιο - Τι να αναλογιστείτε" έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να απαντήσετε στην ερώτηση:

Ποιο είναι το θεματικό πλαίσιο του μαθήματός μου;

Εσείς, ως εκπαιδευτής, επηρεάζετε από το λειτουργικό πλαίσιο του προγραμματισμένου μαθήματος σας και τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων σας. Αναλογιστείτε το πώς οι διαφορετικές (τεχνικές) δυνατότητες σχετίζονται με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα καθώς και με τους φοιτητές σε όλο τον κόσμο.

- ➔ Για παράδειγμα, ρίξτε μια ματιά μέσω του ακόλουθου συνδέσμου [σε μια διερευνητική ανασκόπηση σχετικά με τις τεχνολογίες Ψηφιακής Αποκατάστασης στο σπίτι \(Arntz et al., 2022\):](http://preprints.jmir.org/preprint/43615) <http://preprints.jmir.org/preprint/43615>

Ποιο είναι το θέμα και το θεσμικό πλαίσιο του μαθήματος το οποίο έχει προγραμματιστεί;

Καθορίστε ποιο θέμα σκοπεύετε να διδάξετε και γιατί αυτό είναι σημαντικό για τους εκπαιδευόμενους σας. Ευθυγραμμίστε το με το στόχο ή τη στρατηγική του εκπαιδευτικού ιδρύματός σας.

- ➔ Για παράδειγμα, ρίξτε μια ματιά μέσω του ακόλουθου συνδέσμου σε τέσσερα σύντομα βιντεοκλίπ, σχετικά με το γιατί και πώς οι εκπαιδευτικοί στην Υποσαχάρια Αφρική θα αναπτύξουν ένα μάθημα μέσω κινητών συσκευών σχετικά με την Ψηφιακή Αποκατάσταση για τους επαγγελματίες υγείας:
<https://sway.office.com/9koBpBtisZVp9gphK>

Αυτά τα βιντεοκλίπ πραγματοποιήθηκαν μέσω έρευνας μεταξύ των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτών στην Υποσαχάρια Αφρική. Μπορείτε να διαβάσετε περισσότερα για τα αποτελέσματα της δημοσιευμένης μεταπτυχιακής εργασίας [\(Pietsch, 2022, βλ. Σύνδεσμο: https://phaidra.fhstp.ac.at/o:5160\)](https://phaidra.fhstp.ac.at/o:5160).

Πόσες μονάδες / ώρες εργασίας / με ποιο φόρτο εργασίας θα διεξαχθεί το μάθημα;

Εξετάστε το ενδεχόμενο να περιγράψετε τα λεπτά της ώρας ανά μονάδα για τους διεθνείς εκπαιδευόμενους.

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων (και της μελλοντικής ομάδας-στόχου των πελατών τους);

Ο σχεδιασμός σας θα διαφέρει ανάλογα με το εάν οι εκπαιδευόμενοι σας στη υγειονομική περίθαλψη βρίσκονται σε επίπεδο "αρχαρίων» ή "προχωρημένων" στις ικανότητες Ψηφιακής Αποκατάστασης, καθώς και ανάλογα με τις λειτουργικές ρυθμίσεις και τα κλινικά πεδία στα οποία θα εστιάσετε. Το γεγονός αυτό θα επηρεάσει το περιεχόμενο και τις μεθόδους σας, π.χ. σχεδιάζοντας σενάρια μάθησης ανάλογα με τα προβλήματα που θα προκύπτουν. Σε αυτά, οι εκπαιδευόμενοι σας εκτελούν αυθεντικά καθήκοντα χρήσης Ψηφιακής Αποκατάστασης και εξετάζουν συγκεκριμένους περιορισμούς και οφέλη, π.χ. την αξιολόγηση τρόπων βαδίσματος.

Ποιοι είναι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι και τι χρειάζονται;

Μπορεί να σκεφτείτε τι ακριβώς θα πρέπει να γνωρίζουν οι ενδιαφερόμενοι (π.χ. μελλοντικοί εργοδότες, πάροχοι τεχνολογίας, υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής....) σχετικά με τη χρήση ψηφιακών λύσεων. Η σειρά μαθημάτων σας μπορεί να καλύπτει μία ή περισσότερες από αυτές τις πτυχές στην τριτοβάθμια/διαρκή εκπαίδευση.

- Μέσω της κοινοπραξίας DIRENE, διοργανώθηκε συνάντηση των ενδιαφερομένων σε τέσσερις χώρες για τον προσδιορισμό των μειζόνων τάσεων και των ψηφιακών εργαλείων που χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αποκατάσταση. Τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν επαγγελματίες του τομέα της υγείας, δυνητικοί χρήστες ψηφιακών τεχνολογιών, εμπειρογνώμονες από εταιρείες που ασχολούνται με τις μελλοντικές τάσεις στην αποκατάσταση, υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής, εκπρόσωποι των διοικήσεων δημόσιας υγείας/κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών πρόνοιας σε διάφορα επίπεδα, καθώς επίσης και εκπρόσωποι των εθνικών πλατφορμών ψηφιοποίησης στην υγειονομική περίθαλψη) από την Ελλάδα, την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Γερμανία.
- Τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη υπολογίζουν όλα τα είδη ψηφιακής πλατφόρμας ([εφαρμογές, λογισμικό, βίντεο, podcast, ιστολόγια](https://sway.office.com/aBh6u5eGZeyolOA1)), [Εικονική Πραγματικότητα/Επαυξημένη Πραγματικότητα \(VR/AR\), ρομποτική, τρισδιάστατη εκτύπωση, άσκηση με video games/σοβαρά παιχνίδια](https://sway.office.com/aBh6u5eGZeyolOA1) ως σημαντικές τεχνολογίες Ψηφιακής Αποκατάστασης (βλ. [Σύνδεσμο: https://sway.office.com/aBh6u5eGZeyolOA1](https://sway.office.com/aBh6u5eGZeyolOA1)). Οι τεχνολογίες αυτές

χρησιμοποιούνται ήδη στην πράξη. Ανέφεραν ότι οι τεχνολογίες δεν θα πρέπει να θεωρούνται χωριστές λύσεις, αλλά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό μεταξύ τους.

- Παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι κάθε ομάδα ψηφιακής τεχνολογίας θεωρείται σημαντική για την Ψηφιακή Αποκατάσταση, τα [Μεγάλα Δεδομένα](#), η [Τεχνητή Νοημοσύνη](#) (βλ. Σύνδεσμο: <https://sway.office.com/aBh6u5eGZeyolOA1>) και οι ψηφιακές πλατφόρμες είναι εκείνα τα οποία προτιμώνται περισσότερο για το μέλλον της Ψηφιακής Αποκατάστασης. Επιπλέον, επισήμαναν ότι όλοι οι τύποι τεχνολογιών έχουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες επισήμαναν ότι κάθε ομάδα ψηφιακής τεχνολογίας θεωρείται σημαντική για την Ψηφιακή Αποκατάσταση, τα Μαζικά Δεδομένα, η Τεχνητή Νοημοσύνη και οι ψηφιακές πλατφόρμες
- Η απόφαση σχετικά με την τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί στη θεραπεία θα πρέπει να βασίζεται στους στόχους και τις ικανότητες του χρήστη της υπηρεσίας. Για παράδειγμα, οι ενδιαφερόμενοι φορείς από την Ελλάδα και την Αυστρία δήλωσαν ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (ένα είδος ψηφιακής πλατφόρμας) θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για την υποστήριξη της ψυχολογικής/συμπεριφορικής υποστήριξης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη από την Ελλάδα εξέφρασαν την άποψη ότι οι ψηφιακές πλατφόρμες θα μπορούσαν να φέρουν σε επικοινωνία άτομα με ίδια προβλήματα υγείας για να μοιραστούν τις εμπειρίες τους. Οι συμμετέχοντες από τη Γερμανία έκριναν ότι οι ψηφιακές πλατφόρμες είναι πολύ χρήσιμες για την αποκατάσταση η οποία πραγματοποιείται από το σπίτι.

Σε ποιο πλαίσιο (ή πλαίσια) θα βασιστεί το μάθημα;

Επιπλέον, μπορεί να θέλετε να διαβάσετε για τα σχετικά βιβλιογραφικά πλαίσια πριν εμβαθύνετε στο σχεδιασμό του μαθήματός σας (βλ. πηγές που αξιοποίησε η κοινοπραξία του DIRENE: [Caena & Redecker, 2019](#); [Carretero Gomez et al., 2018](#); [Punie & Redecker, 2017](#) βλ. Σύνδεσμο: <https://sway.office.com/MvXLTCFlx8Pqzmjd>). Διεξείχθει βιβλιογραφική ανασκόπηση από την κοινοπραξία DIRENE ώστε να καθοριστεί το πλαίσιο μάθησης της Ψηφιακής Αποκατάστασης (βλ. Σύνδεσμο: <https://preprints.jmir.org/preprint/43615>).

Ποιοι θα μπορούσαν να είναι οι παράγοντες διευκόλυνσης και οι φραγμοί σχετικά με το μάθημά σας;

Για παράδειγμα, η κοινοπραξία DIRENE διοργάνωσε ομάδες εστίασης με φοιτητές, εκπαιδευτικούς, καθώς και επαγγελματίες από την Ελλάδα, τη Φινλανδία, τη Γερμανία και την Ισπανία οι οποίοι συζήτησαν αρκετά σημεία που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την διεξαγωγή της κατάρτισης στην ψηφιακή αποκατάσταση.

- Για παράδειγμα, η δομή, το χρονοδιάγραμμα και η διάρκεια των μαθημάτων μπορεί να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το πρόγραμμα σπουδών των διαφόρων επιπέδων εκπαίδευσης στις διάφορες χώρες και από την οργάνωση της διαρκούς εκπαίδευσης, παράλληλα με τα επαγγελματικά καθήκοντα.
- Μια άλλη σημαντική πτυχή που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι, εάν η ψηφιακή αποκατάσταση οργανωθεί ως υπηρεσία του χώρου εργασίας, τι μπορεί να διευκολύνει (ή όχι) την πρόσβαση σε τεχνική υποστήριξη και επενδύσεις σε πόρους. Η έλλειψη ρύθμισης και η αναγκαιότητα ενός νομικού πλαισίου θα μπορούσε να είναι ένα μειονέκτημα για την υιοθέτηση ψηφιακών λύσεων.

Οι κύριοι παράγοντες διευκόλυνσης και οι φραγμοί που εντοπίστηκαν ήταν:

- +: Ανταλλαγή εμπειριών
- +: Ανάπτυξη εκπαίδευσης/κατάρτισης με πρακτική εφαρμογή
- +: Προώθηση εκπαιδευτικών ευκαιριών
- -: Έλλειψη πόρων
- -: Ανάγκη συνεχούς επικαιροποίησης
- -: Χρονοβόρα διαδικασία
- -: Έλλειψη επικοινωνίας σχετικά με τις προσφερόμενες εκπαιδεύσεις

Κεφάλαιο 5: Αναγκαίες ικανότητες για την Ψηφιακή Αποκατάσταση

Το Κεφάλαιο 5 - "Αναγκαίες ικανότητες για την Ψηφιακή Αποκατάσταση" έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

Σε ποιο επίπεδο βρίσκονται οι εκπαιδευόμενοι και πού θα πάνε;

Ποιο είναι το αρχικό επίπεδο ικανότητας των εκπαιδευομένων;

Βάσει των προσδιορισμένων πλαισίων, η κοινοπραξία DIRENE συνέταξε ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση του επιπέδου ικανοτήτων ψηφιακής αποκατάστασης. Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε στους επαγγελματίες της υγείας, στους καθηγητές και στους φοιτητές, για να προσδιορίσει το τρέχον προφίλ ικανοτήτων τους. Αυτή η προσέγγιση μπορεί να σας ενδιαφέρει, εάν σκοπεύετε να αξιολογήσετε εκ των προτέρων/εκ των υστέρων το επίπεδο ικανοτήτων των εκπαιδευομένων σας.

- ➔ Σύνδεσμος σε PDF ως παράδειγμα πώς να ομαδοποιηθούν οι ερωτήσεις σε κατηγορίες: <https://www.jamk.fi/sites/default/files/2022-06/Questionnaire%20on%20digital%20competences.pdf>

Από μια μεικτή μελέτη η οποία πραγματοποιήθηκε από την κοινοπραξία DIRENE μέσω ερωτηματολογίου και ομάδων εστίασης προέκυψε ότι οι ψηφιακές ικανότητες των φοιτητών, των εκπαιδευτών και των εκπαιδευτικών καθώς και των επαγγελματιών ήταν ήδη σε ένα μέσο επίπεδο (με ικανότητα αντιμετώπισης προβλημάτων). Οι ισχυρές ικανότητες αφορούσαν στην εγγραμματοσύνη υγείας και δεδομένων και την ψηφιακή επικοινωνία, ενώ μικρότερη ήταν η ανάπτυξη πιο «προηγμένων» ικανοτήτων, όπως (δημιουργικότητα στη) δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου ή επίλυση (τεχνικών) προβλημάτων.

Στις εν λόγω μεικτές ομάδες συζήτησης επισημάνθηκαν οι ακόλουθες βασικές μαθησιακές ανάγκες:

1. Ψηφιακές ικανότητες: Απαιτούνται γνώσεις / δεξιότητες στον τομέα του εγγραμματοσύνης στην ηλεκτρονική υγεία, στην επικοινωνία και στα τεχνικά θέματα
2. Δεοντολογία και κανονιστικά θέματα: Απαιτούνται γνώσεις / δεξιότητες όσον αφορά την εμπιστευτικότητα, τις ευθύνες και το νομικό πλαίσιο για την εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών αποκατάστασης
3. Ειδικές γνώσεις Ψηφιακής Αποκατάστασης / δεξιότητες σε τομείς / πεδία εφαρμοσμένης Ψηφιακής Αποκατάστασης.

- ➔ Σύνδεσμος για την παρουσίαση στο DIRENE webinar με τίτλο “Presentation of learners’ needs”: <https://www.jamk.fi/sites/default/files/2022-04/Detected%20learning%20needs.pdf>
- ➔ Σύνδεσμος για το βίντεο της παρουσίασης στο DIRENE webinar: <https://www.jamk.fi/en/project/direne/direne-materials>

Για μια πιο εμπειριστατωμένη εξέταση των σημείων αυτών, πραγματοποιήθηκαν συμμετοχικά ομαδικά εργαστήρια με επαγγελματίες, εκπαιδευτικούς, φοιτητές και χρήστες υπηρεσιών με σκοπό τον εντοπισμό των αναγκαίων ικανοτήτων για τη χρήση και την παροχή υπηρεσιών ψηφιακής αποκατάστασης:

Αντιστοιχίζοντας τις προαναφερθείσες μαθησιακές ανάγκες, οι ικανότητες μπορούν να ταξινομηθούν σε:

- 1) Τεχνολογία και Διαχείριση Πληροφοριών
- 2) Επικοινωνία
- 3) Διάδραση Χρήστη και Παρόχου
- 4) Διαδικασία Αποκατάστασης
- 5) Οικονομική Διαχείριση

και με επίκεντρο τον επαγγελματία ή τον φοιτητή στην καθημερινή πρακτική, κατά την υποστήριξη χρηστών των υπηρεσιών

- 6) Επαγγελματική Ανάπτυξη

Κεφάλαιο 6: Εξοικείωση (Το να γνωρίζει / γνωρίζει πώς...)

Το Κεφάλαιο 6 - "Εξοικείωση (Το να γνωρίζει / γνωρίζει πώς...)", ο τρόπος, επικεντρώνεται στο πρώτο και δεύτερο επίπεδο της πυραμίδας του Miller (1990) και έχει ως στόχο να σας υποστηρίξει στην απάντηση των ερωτήσεων:

Τι πρέπει να διδάξω για τις βασικές ικανότητες;

Ένα μαθησιακό σενάριο δεν χρειάζεται να είναι περίπλοκο και υπερβολικά επεξεργασμένο: αφορά τη δημιουργία μιας θετικής και συναρπαστικής μαθησιακής εμπειρίας! Δώστε στους εκπαιδευόμενους σας μια επισκόπηση των ορισμών, των μείζονων τάσεων και των τεχνολογιών ψηφιακής αποκατάστασης.

- ➔ Σύνδεσμος στην επισκόπηση των ορισμών: <https://sway.office.com/aBh6u5eGZeyolOA1>
- ➔ Σύνδεσμος στην ανασκόπηση βιβλιογραφίας σχετικά με τις τεχνολογίες στην Ψηφιακή Αποκατάσταση από το σπίτι: <https://preprints.jmir.org/preprint/43615>
- ➔ Σύνδεσμος για την παρουσίαση στο DIRENE webinar με τίτλο “Megatrends in Digital Rehabilitation”: https://www.jamk.fi/sites/default/files/2022-04/DIRENE_HS_Gesundheit_Megatrends%20in%20Digital%20Rehabilitation.pdf
- ➔ Σύνδεσμος για το βίντεο της παρουσίασης στο DIRENE webinar: <https://www.jamk.fi/en/project/direne/direne-materials>

Για παράδειγμα, θα πρέπει να εκπαιδεύσετε στη χρήση των τεχνολογιών και στον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για παράδειγμα στη μέτρηση φυσικών δεδομένων από απόσταση. Επίσης, λεκτικές και μη λεκτικές αλλαγές επικοινωνίας στις ρυθμίσεις της τηλεαποκατάστασης. Επομένως, η επικοινωνία με επίκεντρο το άτομο και ο σεβασμός είναι περιεχόμενο ενταγμένο στη σειρά μαθημάτων σας. Τέλος, η προσέγγιση των αποτυχιών θα είναι σημαντική, καθώς οι χρήστες και οι πάροχοι υπηρεσιών θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τεχνικές δυσκολίες.

Βασικό περιεχόμενο που προσδιορίζεται από τη συμμετοχική έρευνα της κοινοπραξίας DIRENE:

Γνωρίζει:

- Θα πρέπει να προσδιοριστούν οι ομάδες-στόχοι που επωφελούνται από την Ψηφιακή Αποκατάσταση.
- Οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της Ψηφιακής Αποκατάστασης δεν θα πρέπει να υποκαθιστούν αλλά να συμπληρώνουν τα βήματα της διαδικασίας αποκατάστασης με ουσιαστικό τρόπο.
- Οι επαγγελματίες οι οποίοι επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν την Ψηφιακή Αποκατάσταση θα πρέπει να εντοπίζουν τις ανάγκες και τις ικανότητες Ψηφιακής Αποκατάστασης του χρήστη υπηρεσιών.
- Οι επαγγελματίες πρέπει να γνωρίζουν τα διάφορα είδη τεχνολογίας ώστε να μπορούν να επιλέγουν το κατάλληλο και το διαθέσιμο για τον εκάστοτε χρήστη των υπηρεσιών.
- Οι επαγγελματίες πρέπει να γνωρίζουν τις νομοθεσίες οι οποίες ισχύουν στη χώρα τους για την Ψηφιακή Αποκατάσταση.

Γνωρίζει πώς:

- Οι τεχνολογίες Ψηφιακής Αποκατάστασης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ικανότητες του χρήστη υπηρεσιών σε μια διεπιστημονική προσέγγιση.
- Οι επαγγελματίες θα πρέπει να γνωρίζουν πώς να καταρτίσουν ένα σχέδιο Ψηφιακής Αποκατάστασης με βάση τους στόχους των χρηστών των υπηρεσιών και τον ψηφιακό εγγραμματοισμό.
- Οι επαγγελματίες θα πρέπει να γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν ειδική τεχνολογία για την Ψηφιακή Αποκατάσταση.
- Πρέπει να γνωρίζουν πώς να δημιουργήσουν μια στέρεη σχέση εμπιστοσύνης με τον χρήστη υπηρεσιών.
- Οι επαγγελματίες πρέπει να γνωρίζουν πώς να διαχειρίζονται θέματα δεοντολογίας, όπως η διαχείριση του απορρήτου, η προστασία δεδομένων και η προσωπική ευθύνη.

Πώς θα διαρθρώσω τη διαδικασία μάθησης; Πότε θα εφαρμόσω τη λειτουργία αυτόνομης μάθησης και πότε θα προγραμματίσω τις οδηγίες στην (μέσω κινητών συσκευών) αίθουσα διδασκαλίας;

Για παράδειγμα, σχετικά με το πώς θα μπορούσαν να εκπαιδευτούν οι εκπαιδευόμενοι που ξεκινούν από τις βασικές ικανότητες, ρίξτε μια ματιά στα παραδείγματα “use cases” #1, #5 και #6.

- Το παράδειγμα “use case” #6 έχει σχεδιαστεί για ένα μάθημα με 30 λεπτά προσωπική και 60 λεπτά αυτόνομη μάθηση, με στόχο 15 έως 20 προπτυχιακούς φοιτητές στην υγειονομική περίθαλψη.
- Το παράδειγμα “use case” #5 έχει σχεδιαστεί για ένα μάθημα με 6 ώρες διδασκαλία και 12 ώρες αυτόνομη μάθηση, με στόχο 30 έως 90 προπτυχιακούς (πέρυσι) φοιτητές στον τομέα της υγείας.
- Το παράδειγμα “use case” #1 έχει σχεδιαστεί για μαθήματα με 40 ώρες δια ζώσης διδασκαλίας, 20 ώρες εργαστηρίου δεξιοτήτων και 120 ώρες χρόνου ατομικής μελέτης, με στόχο έως 30 πτυχιούχους επαγγελματίες υγείας.

➔ Σύνδεσμος για παραδείγματα Use-Cases:

<https://www.jamk.fi/en/media/37011/download?attachment=>

Εξερεύνησε το 2 ECTS MOOC που αναπτύχθηκε από το DIRENE!

➔ Σύνδεσμος για το περίγραμμα του μαθήματος (2 ECTS):

https://www.jamk.fi/sites/default/files/2023-03/Curriculum%202%20ECTS_final_Greek_28.03.2023_%CE%92.pdf

➔ Σύνδεσμος για το MOOC: <https://digicampus.fi/login/index.php>

Κεφάλαιο 7: Εφαρμογή γνώσεων – το να δείχνει πώς...

Το Κεφάλαιο 7 - "Εφαρμογή γνώσεων – το να δείχνει πώς..." δηλαδή να ενεργεί, επικεντρώνεται στο τρίτο και τέταρτο επίπεδο της πυραμίδας του Miller (1990) και έχει ως στόχο να σας υποστηρίξει στην απάντηση των ερωτήσεων:

Τι πρέπει να διδάξω για τις προχωρημένες ικανότητες;

Αργότερα σε αυτό το στάδιο διδασκαλίας, εσείς ως εκπαιδευτής θα πρέπει να ορίσετε την κλινική εστίαση των πιθανών μελλοντικών χρηστών υπηρεσιών της ομάδας των εκπαιδευομένων σας. Αυτό θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει ρυθμίσεις, π.χ.

- ατομική συνεδρία έναντι ομαδικής συνεδρίας
- ρυθμίσεις του τύπου νοσοκομείο έναντι αποκατάστασης έναντι εξωνοσοκομειακής περίθαλψης έναντι φροντίδας στην κοινότητα (ιδιωτικός τομέας έναντι δημόσιου τομέα)
- διάρκεια της διαβούλευσης (μεμονωμένη ή συνεχής)...

Θα είναι χρήσιμο να εφαρμόσετε την αρχή της μάθησης βάσει προβλημάτων, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι σας να μπορούν να επεξεργάζονται την επίλυση προβλημάτων και τη δημιουργία περιεχομένου βάσει συγκεκριμένων προγραμματισμένων σεναρίων. Συζητήστε πρακτικά προβλήματα αποκατάστασης, π.χ. πώς προωθήθηκε η χρήση ψηφιακών εργαλείων κατά την πανδημία COVID-19 και τι πρέπει να ληφθεί υπόψη όσον αφορά τη δεοντολογία, την προστασία των δεδομένων και την ασφάλεια των χρηστών των υπηρεσιών.

Βασικό περιεχόμενο που προσδιορίζεται από τη συμμετοχική έρευνα της κοινοπραξίας DIRENE:

Δείχνει πώς:

- Οι επαγγελματίες κοινοποιούν το σχέδιο Ψηφιακής Αποκατάστασης σε απλή γλώσσα στο χρήστη της υπηρεσίας και εντοπίζουν ψηφιακούς φραγμούς λόγω πρόσβασης ή ηλικίας.
- Η Ψηφιακή Αποκατάσταση θα πρέπει να αποτελείται από ισορροπημένες ψηφιακές και προσωπικές παρεμβάσεις.
- Κατά τη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου οι επαγγελματίες διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις τεχνολογίας.
- Σχεδιάζουν διαφορετικές ψηφιακές ρυθμίσεις (σε ατομικό επίπεδο, σε επίπεδο ζεύγους, οικογενείας, ρυθμίσεις ομάδας κ.λ.π) εξετάζοντας τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς τους, και θεσπίζοντας σχετικές μεθόδους και κανόνες.

Κάνει:

- Οι τεχνολογίες Ψηφιακής Αποκατάστασης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ικανότητες του χρήστη υπηρεσιών σε μια διεπιστημονική προσέγγιση.
- Οι χρήστες υπηρεσιών θα πρέπει να προετοιμάζονται και να υποστηρίζονται στη χρήση τεχνολογιών, διαδικτύου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τον επαγγελματία.
- Οι επαγγελματίες εφαρμόζουν τεχνικές παροχής ψηφιακών συμβουλών.
- Λαμβάνουν υπόψη την ψηφιακή και μη λεκτική επικοινωνία.
- Θα πρέπει να αντιμετωπιστούν θέματα διαχείρισης της τεχνολογίας (π.χ. σταθερή σύνδεση στο διαδίκτυο).

Πώς μπορώ να δημιουργήσω μια εξατομικευμένη και ελκυστική εμπειρία μάθησης;

Για παράδειγμα, σχετικά με το πώς θα μπορούσαν να καταρτιστούν οι εκπαιδευόμενοι που ξεκινούν από τις βασικές ικανότητες, ρίξτε μια ματιά στα παραδείγματα “use cases” #2, #3 και #4.

- Το παράδειγμα “use case” #4 έχει σχεδιαστεί για ένα μάθημα με 2 ώρες διδασκαλία, 1 ώρα εμπέδωση και 1 ώρα προσωπική αξιολόγηση, 24 ώρες αυτόνομης μελέτης, με στόχο 50 προπτυχιακούς φοιτητές στην υγειονομική περίθαλψη.
- Το παράδειγμα “use case” #3 έχει σχεδιαστεί για ένα μάθημα με 28 ώρες διδασκαλίας και 72 ώρες αυτόνομης μάθησης, με στόχο 20 έως 30 προπτυχιακούς φοιτητές στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης.
- Το παράδειγμα “use case” #2 έχει σχεδιαστεί για ένα μάθημα με 52 λεπτά προσωπικής μάθησης και 128 λεπτά αυτόνομης μάθησης, με στόχο 15 έως 120 προπτυχιακούς φοιτητές στην υγειονομική περίθαλψη.

➔ Σύνδεσμος για παραδείγματα Use-Cases:
<https://www.jamk.fi/en/media/37011/download?attachment=>

Εξερευνήστε την προηγμένη ενότητα (ενότητες) 8 ECTS η οποία αναπτύχθηκε από το DIRENE!

➔ Σύνδεσμος για το περίγραμμα του μαθήματος (3 ECTS):
https://www.jamk.fi/sites/default/files/2023-05/Curriculum%203%20ECTS_Greek_31.3.2023.pdf

➔ Σύνδεσμος για το περίγραμμα του μαθήματος (5 ECTS):
[https://www.jamk.fi/sites/default/files/2023-03/Curriculum%205%20ECTS 3.0 Greek 28.3.2023.pdf](https://www.jamk.fi/sites/default/files/2023-03/Curriculum%205%20ECTS%203.0%20Greek%2028.3.2023.pdf)

Κεφάλαιο 8: Μέθοδοι - πώς επιτυγχάνεται η μάθηση / διδασκαλία μέσω κινητών συσκευών

Το Κεφάλαιο 8 - "Μέθοδοι - πώς επιτυγχάνεται η μάθηση / διδασκαλία μέσω κινητών συσκευών" έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

Πώς μπορώ να δημιουργήσω μια θετική και βιώσιμη εμπειρία μάθησης; Ποιες μεθόδους διδασκαλίας χρειάζονται οι εκπαιδευόμενοι μου;

Οι μέθοδοι που έχετε επιλέξει πρέπει να συνδέουν το αρχικό επίπεδο ικανοτήτων των εκπαιδευόμενων σας με τα καθορισμένα μαθησιακά αποτελέσματα και την αξιολόγηση.

Για παράδειγμα, ρίξτε μια ματιά στα παραδείγματα “use cases”, π.χ. #5 και #7. Εκεί θα βρείτε περιγραφές, για τον τρόπο με τον οποίο η παιδαγωγική σας προσέγγιση υποστηρίζει την επίτευξη καθορισμένων ικανοτήτων και την (επανα)αξιολόγησή τους.

➔ Σύνδεσμος για παραδείγματα Use-Cases:
<https://www.jamk.fi/en/media/37011/download?attachment=>

Πώς θα διδάσκω περιεχόμενο και ικανότητες ψηφιακής αποκατάστασης;

Μέσω της θεωρίας, της πρακτικής και της ψηφιακής τεχνολογίας! Οι ανάγκες αυτές έχουν δηλωθεί επανειλημμένα από τους εκπαιδευόμενους κατά τη διάρκεια ερευνών στο πλαίσιο του DIRENE. Θα τις υποστηρίξετε με περαιτέρω χρήσιμες και κρίσιμες συζητήσεις.

Λάβετε υπόψη, π.χ., τις ακόλουθες αρχές μάθησης (σύντομες επεξηγήσεις παρέχονται στο σύνδεσμο: https://www.jamk.fi/sites/default/files/2022-08/DIRENE_glossary_on_mobile_learning.pdf με τίτλο “[DIRENE glossary on mobile learning](https://www.jamk.fi/sites/default/files/2022-08/DIRENE_glossary_on_mobile_learning.pdf)”):

- Ανεστραμμένο μοντέλο τάξης / ανεστραμμένη τάξη (π.χ. Youhasan et al., 2021)
- Μάθηση από ομοτίμους (π.χ. Nshimiyimana & Cartledge, 2020)
- Σε βάθος μάθηση (π.χ. Du et al., 2022)
- Μάθηση βάσει προβλημάτων (π.χ. Tadesse et al., 2022)
- Μάθηση βάσει προσομοίωσης (π.χ. Keiser et al., 2022)
- Αυτόνομη μάθηση (π.χ. Du et al., 2022)
- ...

Για παράδειγμα, μπορείτε να διαβάσετε σε δημοσιευμένες μεταπτυχιακές εργασίες το πώς [οι εκπαιδευόμενοι ιατρικής \(Stadler, 2022, βλ. Σύνδεσμο: https://phaidra.fhstp.ac.at/o:5159\)](https://phaidra.fhstp.ac.at/o:5159) ή [οι εκπαιδευόμενοι στη διαιτητική \(Rosner, 2022, βλ. Σύνδεσμο: https://phaidra.fhstp.ac.at/o:5161\)](https://phaidra.fhstp.ac.at/o:5161) θα μπορούσαν να εκπαιδευτούν μέσω βίντεο.

Τι περιμένουν οι εκπαιδευόμενοι από τη μάθηση μέσω κινητών συσκευών;

Η μάθηση μέσω κινητών συσκευών (mLearning) είναι ένας όρος που αναφέρεται στην μάθηση στην οποία περιλαμβάνεται χρήση κινητής συσκευής. Ο όρος ορίζεται πλήρως ως "μάθηση σε πολλαπλά πλαίσια, μέσω κοινωνικών διαδράσεων και διαδράσεων περιεχομένου, με τη χρήση προσωπικών ηλεκτρονικών συσκευών" (Crompton, 2013, p. 4). Οι κινητές συσκευές μπορούν να μεταφέρονται με ευχέρεια, όπως κινητά τηλέφωνα και tablet, ωστόσο, οι φορητοί υπολογιστές (laptops) αποτελούν εξαίρεση (Crompton & Burke, 2018).

Ο τρόπος αυτός διαχωρίζεται από την Ηλεκτρονική Μάθηση (eLearning), η οποία πραγματοποιείται μέσω του διαδικτύου και με τεχνολογίες της επικοινωνίας (βάσει Basak et al., 2018).

Τα αποτελέσματα των συμμετοχικών ομάδων εργασίας, τα οποία διεξήχθησαν με επαγγελματίες του τομέα της υγείας, εκπαιδευτικούς, εκπαιδευόμενους και χρήστες υπηρεσιών, δείχνουν ότι οι εκπαιδευόμενοι θεωρούν σημαντικά τα εξής σημεία:

1) Χρηστικότητα

2) Εκπαίδευση με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο, προσέγγιση που προσαρμόζει την εκπαίδευση στον εκπαιδευόμενο και όχι τον εκπαιδευόμενο στην εκπαίδευση. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επικεντρωθούμε στους μεμονωμένους εκπαιδευόμενους και τις επιθυμίες, τις ανάγκες και τις εμπειρίες τους, χρησιμοποιώντας τα καλύτερα διαθέσιμα μαθησιακά στοιχεία και γνώσεις μάθησης και διδασκαλίας που υποστηρίζουν καλύτερα την μάθηση για όλους (βάσει Kartal & Bikmaz, 2022; McCarts & Miller, 2009).

3) Διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού υλικού σε διάφορες μορφές

4) Ομαλή μετάβαση από την κατάσταση εκτός σύνδεσης με το διαδίκτυο στην κατάσταση σύνδεσης

5) Διαχείριση θεμάτων κινητροδότησης (π.χ. ανεξαρτησία και εξοικονόμηση χρημάτων) και ανησυχιών (π.χ. ψυχική υγεία και δυσανεξία, απώλεια μη λεκτικής επικοινωνίας, ασαφείς διατυπώσεις και διδακτική)

6) Παρεχόμενη (εύληπτη) τεχνολογία και υποστήριξη, κεντρικές πλατφόρμες και πρότυπα διαχείρισης δεδομένων, προστασία δεδομένων και διαδικτυακή και ενεργειακή σταθερότητα για την πρόληψη των καθυστερήσεων

Κεφάλαιο 9: Εμπειρίες και εργαλεία μάθησης μέσω κινητών συσκευών

Το Κεφάλαιο 9 - "Εμπειρίες και εργαλεία μάθησης μέσω κινητών συσκευών" έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να απαντήσετε στην ερώτηση:

Ποια εργαλεία με υποστηρίζουν σε τί και πώς πρέπει να διδάσκω;

Υπάρχουν διάφορα (κινητά) εργαλεία που υποστηρίζουν τον σχεδιασμό ενός μαθησιακού σεναρίου επωφελούς για τους εκπαιδευόμενους και τους χρήστες. Οι παρακάτω ερωτήσεις είναι παραδείγματα των σημείων τα οποία θα μπορούσατε να σκεφθείτε / να λάβετε υπόψη ως εκπαιδευτής. Στο κάτω μέρος αυτού του κεφαλαίου, θα βρείτε μια εργαλειοθήκη που μπορεί να είναι εύχρηστη σε διαφορετικές περιπτώσεις!

- Σκεφθείτε το πώς τα (κινητά) εργαλεία μπορεί να διαφέρουν, π.χ. από αρχάριους σε προχωρημένους. Τι θεωρείται υποστηρικτικό;
- Ποιος (εικονικός / φυσικός) χώρος πρέπει να οργανωθεί; Θα εγκαταστήσετε ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης και, εάν ναι, ποια πλατφόρμα;
- Πώς θα σχεδιάσετε χώρους μάθησης / θα εφαρμόσετε τεχνολογίες; Μπορείτε να αποβλέπετε στην παροχή π.χ. συνεργατικών εργαλείων ή τεχνολογιών όπως η εικονική πραγματικότητα για να δώσετε τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους σας να διερευνήσουν, να μάθουν αυτόνομα και να ανταλλάξουν γνώσεις. Μέχρι ποιο βαθμό θα εμπλακείτε (ή όχι) στη διαδικασία ως εκπαιδευτής;
- Ποια τεχνική υποστήριξη θα μπορούσε να απαιτηθεί από το εκπαιδευτικό ίδρυμα; Πώς αντιμετωπίζεται η προστασία δεδομένων;

Η ακόλουθη εργαλειοθήκη σας καθοδηγεί σχετικά με τις υπάρχουσες προσεγγίσεις στο σχεδιασμό μάθησης μέσω κινητών συσκευών:

➔ Σύνδεσμος για την ενότητα με τίτλο "[Experiences & Tools: Get to know the basics](https://sway.office.com/eBXiNpDe5WmOldnr?ref=Link)" :

Οι ακόλουθες πτυχές και προσεγγίσεις θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη από εκπαιδευτικούς με υπάρχουσα εμπειρία στην εκπαίδευση μέσω κινητού τηλεφώνου:

➔ Σύνδεσμος για την ενότητα με τίτλο "[Advanced Tools](https://sway.office.com/djIR83EFFxKkmfHY?ref=Link)":

Κεφάλαιο 10: Ειδική Εφαρμογή και Αναστοχασμός

Το Κεφάλαιο 10 – "Ειδική Εφαρμογή και Αναστοχασμός" έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να καθορίσετε εργασίες και να προετοιμάσετε οδηγίες για τους εκπαιδευόμενους. Για το σκοπό αυτό είναι χρήσιμο να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιες πτυχές είναι ιδιαίτερα σημαντικές όσον αφορά την καθοδήγηση, τη διάδραση και τη συμμετοχή στο συγκεκριμένο μαθησιακό σας σενάριο;
- Ποιες εργασίες και συστήματα υποστήριξης θα είναι ωφέλιμα για τη διαδικασία μάθησης;
- Τι είδους ανάθεση εργασιών δίνει έμφαση στη μετάβαση από τις γνώσεις και τις δεξιότητες προς τη μελλοντική πρακτική εφαρμογή τους;

Σχεδιάστε την (επανα)αξιολόγηση της ανάπτυξης ικανοτήτων των εκπαιδευόμενων σας. Αναθέστε στους εκπαιδευόμενους σας να αξιολογήσουν μόνοι τους την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων, τα οποία θα τους βοηθήσουν στον προσδιορισμό των μελλοντικών μαθησιακών αναγκών.

Περιγράφεται ένα παράδειγμα περίπτωσης χρήσης παιδαγωγικής προσομοίωσης (βλ. Κεφάλαιο 3 – Παραδείγματα "User cases").

Λήψη και οπτική αναστοχασμού:

Πολλά (διαδραστικά) εργαλεία που περιγράφονται στο προηγούμενο κεφάλαιο [π.χ. εργασίες μεταφοράς και απόθεσης με χρήση H5P ή συζητήσεις μέσω των υπηρεσιών Άμεσων Μηνυμάτων (Instant Messenger)] θα μπορούσαν επίσης να εφαρμοστούν με τους χρήστες υπηρεσιών στην επαγγελματική πρακτική, π.χ. για σκοπούς ενδυνάμωσης της εκπαίδευσης των ασθενών. Διασφαλίστε ένα πλαίσιο εφαρμογής τους με τους χρήστες υπηρεσιών στο μάθημά σας και εξετάστε με τους εκπαιδευόμενους σας ποια εργαλεία και τεχνολογίες μπορούν να εφαρμοστούν στο επαγγελματικό τους μέλλον.

Οι κατευθυντήριες ερωτήσεις θα μπορούσαν να είναι οι εξής:

- Ποιες δυνατότητες και προκλήσεις χαρακτηρίζουν την τεχνολογία / μέθοδο η οποία εφαρμόζεται;
- Πώς θα εφαρμόσετε αυτά που μάθατε με τους χρήστες υπηρεσιών;
- Πώς θα παρουσιάσετε και θα εφαρμόσετε την τεχνολογία/μέθοδο με τους χρήστες των υπηρεσιών σας;
- Τι θα μπορούσε να τους παρακινήσει να εφαρμόσουν την τεχνολογία / μέθοδο;
- Παρουσιάστε από κοινού ιδέες για πιθανές ανησυχίες (π.χ. που προκύπτουν από την διαφορετικότητα και τις ανάγκες των ομάδων-στόχων σας) και πώς θα τις αντιμετωπίσετε.

Αξιολόγηση του μαθήματος:

Για να διευκολύνετε τη συνεχή προσαρμογή του μαθήματός σας, μπορείτε να εξετάσετε το ενδεχόμενο εφαρμογής αναλυτικών στοιχείων μάθησης (π.χ. LOCO-Analyst, Socrato). Εξετάστε το ενδεχόμενο να σχεδιάσετε συνεδρίες ανατροφοδότησης κατά τη διάρκεια και στο τέλος του μαθήματός σας με διάλογο και σε ανώνυμο πλαίσιο.

Cc_by_4.0

DIRENE-project (2020-1-FI01-KA226-HE-092634) was supported by financing from the Erasmus + Programme Key Action 2: Strategic Partnerships. The European Commission is not responsible for the content of this material. More information about the Erasmus+ programme: www.oph.fi/erasmusplus

→ Στον ακόλουθο σύνδεσμο μπορείτε να βρείτε τη σχετική βιβλιογραφία: <https://sway.office.com/MvXLTCFlx8Pgzmjd>.